

Studiehandledning

Montessoripedagogik (30 hp)

UCG010

Ht 2020

Kursansvarig: Eva-Maria Ahlquist & Per Gynther

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)

Inledning

Välkommen till kursen Montessoripedagogik 30 hp
Studiehandledningen gäller för kursen Montessoripedagogik 30 hp, UCG010, fristående kurs på grundnivå. Studiehandledningen innehåller information om kursens innehåll, upplägg, examination och bedömning.

Kontaktuppgifter

Kursansvariga:

Eva-Maria Ahlquist Eva-Maria.Ahlquist@edu.su.se

Per Gynther Per.Gynther@edu.su.se

Kursadministratör:

Susanne Wickman Susanne.Wickman@edu.su.se

Kursansvariga lärare ansvarar bland annat för att kursen planeras utifrån intentionerna i kursplanen, för övergripande planerings- och samordningsfrågor, utvärdering och information i studiehandledningen, på kursens webbsida och i lärplattformen Athena, samt för seminarier, bedömning, betygsättning och betygsrapportering.

Kursadministratören ansvarar bland annat för information som berör organisatoriska och administrativa frågor och registrering.

Universitetskonto och Athena

<https://athena.itslearning.com/>

Kursens upplägg och innehåll

Det finns en tradition vad gäller förmedlingen av montessoripedagogiken som bygger på en föreställning om en "metod". Att betrakta pedagogiken som metod leder till uppfattningen att det finns en metod som kan kopieras och som, liksom ett hantverk, kan läras in utan en djupare förståelse av vad ett lärande går ut på. Målet med montessoriuutbildningen vid Stockholms universitet är att studenterna efter avslutad kurs bär med sig ett reflekterande förhållningssätt till montessoripedagogiken och till sin undervisning.

I kursen behandlas därför montessoripedagogikens grundläggande delar i relation till didaktikens frågor, aktuell forskning och till det dagliga arbetet. Därutöver ingår att diskutera de utmaningar läraren står inför i relation till montessoripedagogiken. Seminarietillfällena består dels av föreläsningar, diskussioner och grupp- samt individuella redovisningar. Under seminarietillfällena behandlas materialens användning och funktion vilka analyseras och problematiseras samt sammanställs och dokumenteras av studenten. Samtliga områden behandlas i förhållande till förskolans och grundskolans styrdokument.

Kursen består av 4 fysiska seminarietillfällen à 2 dagar på höstterminen och 5 fysiska seminarietillfällen på vårterminen samt självstudier.

I delkurs 1 behandlas pedagogikens didaktiska material inom språkundervisning och samhällsorienterande ämnen samt montessoripedagogikens betoning på självständighet och ansvarstagande. Därutöver behandlas montessoripedagogikens utvecklingspsykologiska teori och dess övergripande filosofi utifrån litteraturen. Montessoripedagogikens relevans diskuteras och problematiseras i förhållande till dess historik och nutida kontext. Observation och dokumentation praktiseras som redskap för analys, granskning och utveckling.

I delkurs 2 fördjupas montessoripedagogikens filosofi utifrån aspekter såsom demokratisk fostran, hållbar utveckling, solidaritet och människans lika värde. Montessoripedagogikens didaktiska material inom matematik och naturorienterande ämnen behandlas. Observation och dokumentation praktiseras som redskap för analys, granskning och utveckling.

Förväntade studieresultat

Se aktuell kursplan

Examination och betygsättning

Kursen exmineras genom två skriftliga examinationsuppgifter med inlämning den 17 januari 2021. Examinationsuppgiften presenteras en månad före inlämningsdatum. Två omexaminationstillfällen erbjuds under vårterminen, den 8 mars 2021 och den 26 maj 2021.

Plagiat

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,

- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

	MP01	MP02
Förväntade studieresultat	<ul style="list-style-type: none"> - Redogöra för montessoripedagogikens bakgrund och utveckling. - Redogöra för montessoripedagogikens teori utifrån ett didaktiskt, filosofiskt och utvecklingspsykologiskt perspektiv och kunna göra jämförelser med aktuell forskning. 	<ul style="list-style-type: none"> - Visa kunskap och fördjupad förståelse för montessoripedagogikens didaktiska teori inom de så kallade praktiska materielen samt materiel inom samhällsorienterande ämnen och svenska och därutöver visa förståelse för hur ett globalt, historiskt och etiskt perspektiv kommer till uttryck inom dessa ämnesområden. - Redogöra för hur montessoripedagogikens teori kommer till uttryck i den didaktiska materielen. - Omsätta montessoripedagogikens didaktiska teori inom ämnesområden där montessorimateriel saknas.
A	<p>Mycket väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens bakgrund. Relevanta och mycket välgrundade argument som problematiseras i relation till pedagogikens utveckling och betydelse i ett nutida sammanhang.</p> <p>Mycket väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens teori utifrån ett didaktiskt, filosofiskt och utvecklingspsykologiskt perspektiv som med ett analytiskt, reflekterande och kritiskt förhållningssätt satts i relation till aktuell forskning.</p>	<p>Mycket väl utvecklad redogörelse för den didaktiska teorin vad gäller den praktiska materielen och svenska liksom inom något av de samhällsorienterande ämnena. Därutöver redovisas nydanande, relevanta och mycket väl genomarbetade exempel för hur ett globalt, historiskt och etiskt perspektiv kommer till uttryck inom dessa ämnesområden.</p> <p>Mycket väl utvecklad redogörelse för hur montessoripedagogikens teori kommer till uttryck i den didaktiska materielen.</p> <p>Nydanande och relevanta idéer och mycket väl utvecklad argumentation för hur montessoripedagogikens didaktiska teori kommer till uttryck inom ämnesområden där montessorimateriel saknas.</p>
B	<p>Väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens bakgrund. Relevanta och välgrundade argument som problematiseras i relation till pedagogikens utveckling och betydelse i ett nutida sammanhang.</p> <p>Mycket väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens teori utifrån ett didaktiskt, filosofiskt och utvecklingspsykologiskt perspektiv som med ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt satts i relation till aktuell forskning.</p>	<p>Väl utvecklad redogörelse för den didaktiska teorin vad gäller den praktiska materielen och svenska liksom inom något av de samhällsorienterande ämnena. Därutöver redovisas relevanta och väl genomarbetade exempel för hur ett globalt, historiskt och etiskt perspektiv kommer till uttryck inom dessa ämnesområden.</p> <p>Mycket väl utvecklad redogörelse för hur montessoripedagogikens teori kommer till uttryck i den didaktiska materielen.</p> <p>Relevanta idéer och mycket väl utvecklad argumentation för hur montessoripedagogikens didaktiska teori kommer till uttryck inom ämnesområden där montessorimateriel saknas</p>

C	<p>Väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens bakgrund. Relevanta och välgrundade argument som diskuteras i relation till pedagogikens utveckling och betydelse i ett nutida sammanhang.</p> <p>Väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens teori utifrån ett didaktiskt, filosofiskt och utvecklingspsykologiskt perspektiv som med ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt satts i relation till aktuell forskning.</p>	<p>Väl utvecklad redogörelse för den didaktiska teorin vad gäller den praktiska materien och svenska liksom inom något av de samhällsorienterande ämnena Därutöver redovisas relevanta och väl genomarbetade exempel för hur ett globalt, historiskt och etiskt perspektiv kommer till uttryck inom dessa ämnesområden.</p> <p>Väl utvecklad redogörelse för hur montessoripedagogikens teori kommer till uttryck i den didaktiska materien.</p> <p>Relevanta idéer och en väl utvecklad argumentation för hur montessoripedagogikens didaktiska teori kommer till uttryck inom ämnesområden där montessorimateriel saknas.</p>
D	<p>Relativt väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens bakgrund. Relevanta och relativt välgrundade argument som diskuteras i relation till pedagogikens utveckling och betydelse i ett nutida sammanhang.</p> <p>Relativt väl utvecklad redogörelse för montessoripedagogikens teori utifrån ett didaktiskt, filosofiskt och utvecklingspsykologiskt perspektiv som med ett reflekterande förhållningssätt satts i relation till aktuell forskning.</p>	<p>Relativt väl utvecklad redogörelse för den didaktiska teorin vad gäller den praktiska materien och svenska liksom inom något av de samhällsorienterande ämnena. Därutöver redovisas relevanta och relativt genomarbetade exempel för hur ett globalt, historiskt och etiskt perspektiv kommer till uttryck inom dessa ämnesområden.</p> <p>Relativt väl utvecklad redogörelse för hur montessoripedagogikens teori kommer till uttryck i den didaktiska materien.</p> <p>Relevanta idéer och enkel argumentation för hur montessoripedagogikens didaktiska teori kommer till uttryck inom ämnesområden där montessorimateriel saknas.</p>
E	<p>Enkel redogörelse för montessoripedagogikens bakgrund. Enkla argument som diskuteras i relation till pedagogikens utveckling och betydelse i ett nutida sammanhang.</p> <p>Enkel redogörelse för montessoripedagogikens teori utifrån ett didaktiskt, filosofiskt och utvecklingspsykologiskt perspektiv som med ett reflekterande förhållningssätt satts i relation till aktuell forskning.</p>	<p>Enkel redogörelse av den didaktiska teorin vad gäller den praktiska materien och svenska liksom inom något av de samhällsorienterande ämnena. Därutöver redovisas relevanta exempel för hur ett globalt, historiskt och etiskt perspektiv kommer till uttryck inom dessa ämnesområden.</p> <p>Enkel redogörelse för hur montessoripedagogikens teori kommer till uttryck i den didaktiska materien.</p> <p>Relevanta idéer och enkel argumentation för hur montessoripedagogikens didaktiska teori kommer till uttryck inom ämnesområden där montessorimateriel saknas.</p>
FX	Smärre brister gällande formalia.	
F	Bristfälliga och svagt underbyggda argument i relation till en eller fler av de kvaliteter som krävs enligt förväntade studieresultat.	

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Kurslitteratur

Delkurs 1

Gettman, David (1987). *Basic Montessori, learning Activities for Under-Fives*. New York: St-Martin's Griffin. (200 s.)

Gynther, Per (2016). *Möjligheter och begränsningar: om lärares arbete med montessoripedagogiken i praktiken*. Diss. Stockholm: Stockholms universitet. (10 s.).

Honegger Fresco, Grazia (2019). The "Cosmic" Task of the Youngest Children – Direct, Anticipate or Respect? Experiences Working with Small Children. *Journal of Montessori Research & Education*, 2(1), pp.13–23. DOI: <https://www.journalofmore.org/articles/10.16993/jmre.10/>

Lillard, Angeline Stoll (2005). *Montessori: the science behind the genius*. [Elektronisk resurs]. Oxford: Oxford University Press. (100 s.)

Littler, Graham & Jirotková, Darina (2006). Att lära om geometriska kroppar. I: *NCM Lära och undervisa matematik – internationella perspektiv*. (15 s.) (Tillhandahålls via Athena)

Marton, Ference & Signert, Kerstin (2008). Sinnenas skolning – variation och invarians i Maria Montessoris pedagogik i Rystedt, Hans. & Säljö, Roger. (red.) *Kunskap och människans redskap: teknik och lärande*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur. (15 s.) (Tillhandahålls via Athena)

Montessori, Maria (1914/65). *Dr Montessoris own Handbook*, New York: Schocken Books. (120 s.)

Montessori, Maria (1949/87). *Barnasinnnet*. Solna: MacBook. (250 s.)

Montessori, Maria (1988). *Discovery of the child*. New York: Schocken. (340 s.)

Montessori, Maria (1948/96b). *To Educate the Human Potential*. Oxford: Clío. (15s.) (Tillhandahålls via Athena)

Montessori, Maria (1934/2011). *Psychogeometry*. Amsterdam: Montessori-Pierson Publishing Company. (10 s.) (Tillhandahålls via Athena)

Montessori, Mario Jr. (1992). *Från barn till vuxen*. Solna: MacBook. (170 s.)

Tebano Ahlquist, Eva-Maria (2012). *Skolans levda rum och lärandets villkor: meningsskapande i montessoriskolans fysiska miljö*. Diss. Stockholm: Stockholms Universitet. (100 s.)

Tornar, Clara (2010). Montessoripedagogikens vetenskaplig aktualitet. *M.E.R. om Montessori*: Stockholm: Nätverket M.E.R. (15 s.). (Tillhandahålls via Athena)

Vetenskapliga artiklar tillkommer, cirka 50 s.

Aktuell litteraturlista görs även tillgänglig på kursens hemsida www.edu.su.se senast två månader innan kursstart.

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress

<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få särskilt pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om särskilt pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet

<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttnig>

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-post adressen studievagledare@edu.su.se. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.